

MONICA HEISEY

SUOMENTANUT TERHI KUUSISTO

**No siis
tosi
hyvää**

AULA & CO

Englanninkielinen alkuteos *Really Good, Actually*

Copyright © 2023 by Rosemary's Baby Ltd

All rights reserved including the rights of reproduction
in whole or in part in any form.

ISBN 978-952-364-267-6

© Kustannusosakeyhtiö Aula & Co, 2023

Kansi: Mumtaz Mustafa

Kannen kuvitus: Sari Shryack

Kannen sovitus: Sanna-Reeta Meilahti

Paino: Tallinna Raamatutrükikoda

Kustannusosakeyhtiö Aula & Co

Eerikinkatu 36 00180 Helsinki

aulakustannus.fi

Arvatkaa mitä lapsena ajattelin,
kun katsoin vanhempieni elämää?
Sydäntäsärkevää, minä ajattelin. Nykyään ajattelen
sydäntäsärkevää, mutta myös
järjetöntä. Myös
hulvatonta.

—LOUISE GLÜCK: "TELEMACHUS' DETACHMENT"

A violiitostani tuli loppu, koska olin julma. Tai koska söin sängyssä. Tai koska hän piti elektronisesta musiikista ja vaikeista elokuvista, jotka kertoivat miehistä luonnon helmassa. Tai koska minä en pitänyt niistä. Tai koska olin ahdistunut, ja siksi minusta tuli kontrolloiva. Tai koska tulen kriittiseksi punaviinistä. Tai koska tulen kriittiseksi myös nälästä, stressistä ja valkoviinistä. Tai koska olin takertuva juhlissa. Tai koska hän poltti pilveä joka päivä, mutta minusta se ei oikeasti ollut ”ihan sama asia” kuin se, että juon kaksi kuppia kahvia joka aamu. Tai koska rakastuimme liian nuorina, ja miten todellista elämäämme olisi mitenkään voinut verrata kaksikymppisiin ja melkein uskomattoman kiinteinä keksimiimme kuvitelmiin? Tai koska meillä oli vuonna 2011 kolmen kuukauden ei-yksiavioisuuskokeilu ja se oli ihan jees muttei mahtavaa. Tai koska hän pani kaikkeen chilikastiketta maistamatta ensin, vaikka olisin kuinka tuhlannut tuntikausia aikaa loih-tiessani makujen harmoniaa reseptistä, jonka löytääkseni olin joutunut skrollaamaan pitkän ja yksityiskohtaisen blogikirjoituksen jonkun naisen lomasta. Tai koska hän unohti kerran hääpäivämme. Tai koska minä en koskaan pessyt pyykkiä. Tai koska hänen suuri kreikkalainen perheensä ei koskaan oikein ottanut minua omakseen, ei edes sen jälkeen kun olin opetellut yiayian lempirunon ulkoa syntymäpäiväksi. Tai koska hän yllätti minut kakalla silloin kerran. Tai koska vuonna 2015 kävimme

yhdeksän kertaa häissä ja innostuimme vähän liikaa, ja vaikutti loistoidealta järjestää isot bileet, joissa kaikki sanoisivat meitä neroiksi, koska rakastimme toisiamme, ja antaisivat meille kolmetuhatta dollaria. Tai koska matkustimme Pariisiin ja jouduimme riitoihin sen sijaan, että olisimme rakastuneet entistä enemmän tai ainakin nuolleet toistemme takapuolia. Tai koska olin lakannut kuvittelemasta, miltä lapsemme näyttäisivät. Tai koska hän ei ollut koskaan edes aloittanut sen kuvittelemista. Tai koska olin epävarma ja välillä pikkumainen. Tai koska hän vaati, että ryhtyisimme vegaaneiksi, mutta raahasi salaa pizzoja asuntoomme nukkuessani. Tai koska saimme Sopranot katsottua, muttemme koskaan aloittaneet Wirea. Tai koska suuteilin yhtä naista silloin kun olimme menossa yhteen enkä ollut unohtanut häntä vielääkään. Tai koska hän oli tarpeettoman kilpailuhenkinen ja vähän teennäinen. Tai koska minä olin pelkuri, enkä pyrkinyt työlläni ”aktiivisesti romuttamaan valtiota”. Tai koska tuhahdin hänen sanottuaan noin ja kysyin viimeisimmän hänen tekemänsä Burger King -mainoksen sosialistisesta vaikutuksesta. Tai koska hän kutsui minua vittumaiseksi. Tai koska välillä olinkin. Oli miten oli, nyt se oli ohi.

Tavallaan. Hän oli muuttanut pois ja ottanut kissan (tois-
taiseksi), pelilaitteiston ja kolme akustista kitaraa mukaansa. Ajatus Jonista kirjoittamassa erotiisejä jossain pimeässä alivuokralaisasunnossa täytti minut puoliksi syvällä murheella ja puoliksi uskomattomalla helpotuksella – murheella ajatellessani, että olin ajanut hänet tekemään tuskissaan kokeellisia biisejä, ja helpotuksella ajatellessani, etten joutuisi kuuntelemaan niitä.

Ei niin, etten olisi suonut hänelle herätettä niihin biiseihin. Hänen lähdettyään tänä aamuna otin melkein välittömästi kuvan itsestäni ”säilyttääkseni hetken” ja kehittelin suuren-

moisia kuvitelmia siitä, miten kauhea menetys merkitsisi erittäin luovan ja tuotteliaan kauden alkua. Ehkä ottaisin tästä lähtien kuvan kasvoistani kaikkina loppuelämäni merkittävinä päivinä ja keräisin niistä kuvagallerian, jota kelpaisi näyttää kahdeksankymmenvuotispäivilläni: iso perunapääni hymyilisi väitöstilaisuudessani, nyyhkisi äitini hautajaisissa, mutustaisi mietteliäänä maistiaisia lapseni laitettua ruokaa ensimmäistä kertaa, ja lisäksi kokoelmassani olisi muutama puhutteleva lähikuva orgasmin hetkiltä jne. Ottamassani kuvassa silmäpussit näkyivät kuitenkin selvästi, ja latasin Facetunen. Tummat rinkulat tuntuivat oikealta luonnossa. Katsoessani peiliin ajattelin: *Tuo kaksikymmentäkahdeksanvuotias on nähnyt paskoja juttuja*. Mutta kuvassa halusin näyttää seksikkäältä.

Hänen lopullinen poistumisensa talosta oli helpotus, ei siksi että minusta olisi tuntunut paremmalta tai tyynemmältä ilman häntä, vaan siksi että ne kaksi viikkoa, jotka olivat kuluneet muuttoilmoituksesta ilmoitukseen pakettiauton vuokraamisesta, olivat olleet elämäni ehkä pisimmät, hitaimmat kaksi viikkoa. Kaikesta oli puuttunut jatkuvuus: ensin hipsuttelimme varpaillamme toistemme ympärillä ja puhuimme kankeasti kuin uudet kollegat työpaikan virkistyspäivänä, sitten lipsuimme vanhoihin tapoihimme ja pussasimme lähtiessämme, söimme toistemme lautasilta ja naimme. Aina kun eksyimme olemaan jollain vanhalla tavalla – niin helppoa, niin tuttua – mietin, kuittaisimmeko pian koko homman muutaman kuukauden notkahduksena, mutta yhtenä iltana hän sitten tuli kotiin laatikoiden kanssa ja meidän täytyi päättää, kenen levyt olivat kenen, ja mitä tehtäisiin hädin tuskin vuosi sitten ostetulle paskalle sohvalle. Historian huonoimman sohvan takuuajaksi kesti avioliittoamme kauemmin.

Vannoimme, ettei kumpikaan meistä ollut Nähnyt Tätä Ennalta. Eihän meillä ollut mitään suuria ongelmia, jotka yleensä johtivat tällaiseen. Oli meillä joitain ongelmia, totta kai: sängyssä syömisen lisäksi ääneni ei soveltunut sisätiloihin, enkä kunnioittanut hänen jääkaappijärjestystään; hänellä taas oli temperamenttia, ja hän halusi että aloittaisimme juoksu-harrastuksen. Mutta emme me olleet onnettomia, tyytymättömiä vain... kunnes olimme yhtäkkiä niin kauhean onnettomia ettemme pystyneet nauramaan emmekä kyenneet seksiin emmekä tilaamaan thairuokaa katsomatta toista miettien *kuka sinä olet*, tuijottaen tuota vierasta ihmistä, jonka olimme valinneet yhdeksäntoista- ja yhdeksäntoista ja puolivuotiaina, eikä sitä toista varsinaisesti inhonnut mutta mietti, että jos hän kuolisi yllättäen – luonnollisesti tai jossain kamalassa onnettomuudessa, ei tietenkään niin että se olisi hyvä asia, koska olisihan se tietysti tragedia... mutta jos niin kuitenkin kävisi – olisiko elämä helpompaa? Eräänä iltana ruokapöydässä töksäytin: ”Toimiikohan tämä?” Kummallakaan ei ollut vastausta, mikä itsessään vaikutti vastaukselta.

Oli se kai toiminut melkein vuosikymmenen. Jon ja minä rakastuimme yliopistossa, hänen hilpeä nihilismsinsä täydensi yllättävästi kroonista märehdimistäni. Olimme aluksi ystäviä (tärkeää, kuten kaikki sanovat!) ja meillä kummallakin oli takana ensimmäisen opiskeluvuoden lutkamaisuudet ennen kuin toisen vuoden ensimmäisellä lukukaudella ilmeni, että emme vain tulleet loistavasti toimeen, vaan olimme lisäksi hullun kiihottuneita toisistamme. Muiskautimme suut ja genitaalit yhteen, ja niin sitä oltiin yliopiston loppuun asti. Meillä oli tarpeeksi monta yhteistä asiaa, saimme toisemme nauramaan, ja riitamme eivät olleet yhtään dramaattisempia

kuin kaikkien parikymppisten kavereidemme. Lomailimme vaatimattomasti ja tapasimme toistemme vanhemmat. Lopulta muutimme yhteen – olimme seurustelleet sopivan ajan eikä kummallakaan ollut varaa asua yksin. Osa seinästä maalattiin liitutaulumaalilla. Seurasi huonosti harkittuja syntymäpäivälahjoja, pikkumaista mustasukkaisuutta ja pari lievää petosta, mutta enimmäkseen mukavuutta ja vaivatonta yhteisymmärrystä. Kuuden vuoden parisuhdeiltojen, yhteisen lemmikin ja carbonara-reseptin opettelun jälkeen ei ollut enää muuta tehtävissä. Jon kysyi: ”Mitä sanoisit, Maggie?” ja minä sanoin: ”No joo”, ja niin me menimme naimisiin, koska kaikki muutkin menivät, ja koska silloin se ettei missään ollut mitään erityistä vikaa, tuntui siltä että kaikki oli kunnossa.

Minusta oli aina hiukan surrealistista, että meidät oli laillisesti vihitty avioon. Kun sanoin ”mieheni”, ihmisten kulmakarvat kohosivat ja minä ajattelin: *niinpä, ihan kummallista*. Jonista se ei ollut ollenkaan outoa. Hän ei sinänsä ollut romantikko, mutta hänen vanhempansa olivat maapallon viimeiset toisiaan rakastavat vanhemmat, joten hänellä oli keskimääräistä vahvempi usko instituutioon. Hänelle avioliitto oli pitkittyneen rakastumisen luonnollinen seuraus. Kun kirjauduimme häämatkasviittiin italialaisessa budjettihotellissa, puhelias amerikkalainen vastaanottovirkailija kiljaisi: ”Voi luoja, olet kuin lapsimorsian!” ja Jon nauroi, mutta minulle tuli kumman kaino olo. Olihan siinä jotain naiivia. Enkö muka ollut tutustunut tilastoihin? Luulinko, että meidän avioliittomme kestäisi, vaikka niin moni liitto ei kestänyt? Ehkä minua nolotti, koska tosiaan luulin niin. Nyt halusin naputtaa silloista itseäni olkapäälle: *Muru, jos sinua nolottaa tässä vaiheessa...*

Vannon, että ensimmäisenä aamuna ilman häntä heräsin itkien. Tai ainakin tyynyni oli märkä mutta sen sijaan, että olisi kääntänyt sen ympäri tai vaihtanut tyynyliinan, kierähdin sängystä ja laskeuduin raskaasti lattialle. *Vaikka hoitaisimme kaiken kuinka hyvin, siitä tulee kauheaa*, minä ajattelin. Vaikka meistä tulisi hyvin käyttäytyvät eksät, sitä tyyppiä, jotka eivät juoruile toisistaan, muhinoi sen ainoan työkaverin kanssa, jolle toinen on aina ollut mustasukkainen, tyyppejä jotka eivät postaa kostonhimoisia herutuskuvia someen tai twiittaile liikaa uudesta, jännittävstä sinkkuelämästään, pahaa oloa riittäisi vuosikausiksi, ehkä ikuisuudeksi. Siltä ainakin tuntui.

Minulle oli tärkeää, että saisimme Hyvän Eron. Pakatesamme hänen vaatteitaan sovimme, että tulevista vaiheista selviäminen ystävällisissä merkeissä olisi hyvä tapa kunnioittaa sitä mitä merkitsimme (tai olimme merkinneet) toisillemme. Olimme sepittäneet pikku puheen ystäville – ”me vain kasvoimme erilleen” – mikä oli kyllä totta mutta myös merkityksetöntä, ja lupasimme pitää yhteyttä, ainakin aluksi. Hänen oltuaan poissa vuorokauden kumpikin oli jo lähettänyt muutaman viestin, miten voit ja anteeksi kun tämä on nyt tällaista ja oletko kertonut vanhemillesi, hiukan eri sanoin. Näin mielessäni, että ajan myötä meistä tulisi sellaisia eksiä, jotka kävivät toistensa synttäreillä ja ottivat vain muutaman, halasivat uutta kumppania ja lähtivät ennen kuin olisi seurannut sotkua. Mutta juuri nyt tuntui vain, että kaikki oli mennyt päin persettä, asunnossa oli niin hiljaista ilman häntä ja minulla oli niin vähän viikonloppusuunnitelmia.

Makasin lattialla pitkälle iltapäivään. Se ei tuntunut mitenkään erityisen mahtavalta, mutta sellainen kuului asiaan, kun avioliitto oli pettänyt. Elokuissa eronnut makaa lattialla, vetää